

رشد سودآوری در هلدینگ تاپیکو

بررسی عملکرد سه زیرمجموعه کلیدی در دو ماه نخست ۱۴۰۴ و تأثیر آن‌ها بر بازار داخلی و صادرات

تومان سال قبل، رشدی ۱۱۹٫۶ درصدی را ثبت کرد. سود عملیاتی نیز با جهشی ۱۴۵ درصدی از ۲۶۶ میلیارد تومان به ۶۵۲ میلیارد تومان افزایش یافت که نشان‌دهنده بهبود چشمگیر در کارایی عملیاتی است. در نهایت، سود خالص شرکت با رشدی ۹۶٫۳ درصدی از ۱۹۱ میلیارد تومان به ۲۷۵٫۲۷۵ میلیارد تومان رسید.

این موفقیت، نتیجه مدیریت مؤثر هزینه‌ها، بهینه‌سازی فرایندهای تولید و تمرکز بر بازارهای سودآور بوده است. پرسی ایران گاز با بهره‌گیری از تقاضای پایدار گاز، مایع در بخش‌های صنعتی و خانگی، توانسته جایگاه خود را در این حوزه تقویت کند. با این حال، نوسانات قیمت مواد اولیه و تغییرات مقرراتی در حوزه انرژی می‌تواند چالش‌هایی ایجاد کند. سرمایه‌گذاری در فناوری‌های جدید و گسترش بازارهای صادراتی، به‌ویژه در کشورهای همسایه، می‌تواند مسیر رشد پایدار را هموار کند.

چشم‌انداز و چالش‌های پیش رو

عملکرد شرکت‌های تابعه تاپیکو در دو ماهه نخست سال ۱۴۰۴، نشان‌دهنده انعطاف‌پذیری و پویایی این هلدینگ در مواجهه با پیچیدگی‌های اقتصادی است. نفت ایرانول با تکیه بر برند قدرتمند، نفت پاسارگاد با بهره‌گیری از فرصت‌های صادراتی، و پرسی ایران گاز با بهبود کارایی عملیاتی، همگی در مسیر رشد قرار دارند. با این حال، محیط اقتصادی ایران با چالش‌هایی نظیر نوسانات ارزی، تحریم‌های بین‌المللی و تغییرات تقاضای جهانی مواجه است. برای تداوم این موفقیت، تاپیکو باید بر سرمایه‌گذاری در فناوری، تقویت حضور در بازارهای صادراتی و مدیریت ریسک‌های ارزی و نفتی تمرکز کند. شفافیت مالی و تقویت ساختارهای مدیریتی نیز می‌تواند اعتماد سرمایه‌گذاران را جلب کند. در نهایت، با پشتوانه نیروی انسانی متخصص و تنوع سبد محصولات، تاپیکو در موقعیتی مناسب برای ایفای نقش محوری در اقتصاد ایران قرار دارد.

فروش بوده، اما عوامل دیگری نظیر بهبود ظرفیت‌های تولید، تقویت شبکه فروش و بهره‌گیری از فرصت‌های بازارهای منطقه‌ای نیز نقش کلیدی داشته‌اند. بازار قیر ایران در سال‌های اخیر، به دلیل ثبات نسبی اقتصادی و کاهش برخی محدودیت‌های تجاری، شرایط مساعدتری برای صادرات فراهم کرده است. نفت پاسارگاد با بهره‌گیری از این فرصت‌ها، توانسته سهم خود را در بازارهای منطقه‌ای افزایش دهد. با این حال، تداوم این رشد به عوامل متعددی وابسته است، از جمله سیاست‌های عمرانی دولت، تخصیص بودجه‌های زیرساختی، نوسانات نرخ ارز و تحولات بازار جهانی نفت. انتظار می‌رود این شرکت با سرمایه‌گذاری در نوسازی زیرساخت‌ها، توسعه محصولات با ارزش افزوده بالاتر و تقویت زنجیره تأمین، جایگاه خود را در بازارهای داخلی و خارجی تثبیت کند.

مدیریت هزینه‌ها و حفظ مزیت رقابتی در صادرات، به‌ویژه در برابر رقبای منطقه‌ای، از اولویت‌های کلیدی برای پایداری این رشد خواهد بود. همچنین، ماهیت پروژه‌محور تقاضای قیر در ایران، ایجاب می‌کند که نفت پاسارگاد با پایش مستمر سیاست‌های دولت و بازارهای خارجی، استراتژی‌های خود را به‌روز نگه دارد.

پرسی ایران گاز: رشد سودآوری در سایه کارایی

شرکت پرسی ایران گاز، زیرمجموعه غیربورسی تاپیکو، در سال ۱۴۰۳ عملکردی قابل توجه در حوزه تولید و توزیع گاز مایع به نمایش گذاشت. درآمد‌های عملیاتی این شرکت از ۱٫۲۶۱ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۲ به ۲٫۲۶۷ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۳ رسید، که رشدی ۷۹٫۷ درصدی را نشان می‌دهد. در همین دوره، بهای تمام‌شده درآمد‌های عملیاتی از ۹۱۵ میلیارد تومان به ۱٫۵۰۸ میلیارد تومان افزایش یافت، که اگرچه رشدی ۶۴٫۸ درصدی را نشان می‌دهد، اما کمتر از رشد درآمد بوده و به بهبود حاشیه سود ناخالص منجر شده است. سود ناخالص پرسی در سال ۱۴۰۳ ۷۶۰ میلیارد تومان رسید، که نسبت به ۳۴۶ میلیارد

خود را به‌عنوان یکی از پیشگامان صنعت روانکار تثبیت کرده و چشم‌اندازی روشن برای سهامداران ترسیم کرده است. با این حال، بازار روانکارها در ایران، عرصه‌ای رقابتی است که حضور بازیگران داخلی و خارجی، همراه با نوسانات قیمت مواد اولیه، می‌تواند چالش‌هایی ایجاد کند. اما مزیت‌های ایرانول، از جمله مقیاس تولید، شبکه فروش گسترده و اعتماد عمومی به برند، آن را در موقعیتی ممتاز برای حفظ و گسترش سهم بازار قرار داده است. انتظار می‌رود این شرکت با سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین و تقویت حضور در بازارهای صادراتی، بتواند جایگاه خود را به‌عنوان یکی از رهبران منطقه‌ای صنعت روانکار مستحکم‌تر کند.

نفت پاسارگاد: جهش درآمدی در بازار قیر

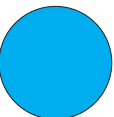
نفت پاسارگاد، یکی از ستون‌های صنعت قیر و فرآورده‌های نفتی ایران، در دو ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۴ عملکردی خیره‌کننده به نمایش گذاشت. این شرکت در این بازه درآمدی بالغ بر ۴٫۷۰۱ میلیارد تومان کسب کرد، که نسبت به ۲٫۲۳۲ میلیارد تومان در دوره مشابه سال قبل، رشدی ۱۱۱ درصدی را نشان می‌دهد. این جهش درآمدی، نشانه‌ای از بهبود تقاضا در بازارهای داخلی و صادراتی و توانایی شرکت در بهره‌برداری از فرصت‌های تجاری است. در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۴، فروش شرکت به ۲٫۳۴۵ میلیارد تومان رسید که نسبت به ۱٫۱۶۶ میلیارد تومان در اردیبهشت ۱۴۰۳، رشدی ۱۰۱ درصدی را ثبت کرد. در مقیاس سالانه، نفت پاسارگاد در سال مالی ۱۴۰۳ درآمدی معادل ۲۰۰٫۱ میلیارد تومان به دست آورد که نسبت به ۱۵٫۸۱۱ میلیارد تومان سال قبل، رشدی ۲۷ درصدی را نشان می‌دهد. اوج عملکرد این شرکت در اسفند ۱۴۰۳ مشاهده شد، جایی که فروش ماهانه به ۴٫۱۸۹ میلیارد تومان رسید، که نسبت به ۱٫۵۹۷ میلیارد تومان در اسفند ۱۴۰۲، رشدی ۱۶۲ درصدی را تجربه کرد. این افزایش چشمگیر تا حدی نتیجه رشد نرخ‌های

صنعت نفت و گاز، به مثابه شریان حیاتی اقتصاد ایران، نقشی بی‌بدیل در تأمین منابع مالی دولت، ایجاد فرصت‌های شغلی، توسعه زیرساخت‌ها و تقویت زنجیره صنایع پایین‌دستی ایفا می‌کند. ایران با در اختیار داشتن یکی از بزرگ‌ترین ذخایر هیدروکربنی جهان، همواره به‌عنوان یکی از بازیگران اصلی بازار انرژی در سطح منطقه و جهان مطرح بوده و از ظرفیت‌های راهبردی قابل توجهی برخوردار است. در این میان، هلدینگ سرمایه‌گذاری نفت و گاز و پتروشیمی تأمین (تاپیکو)، زیرمجموعه شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی (شستا)، با مدیریت شرکت‌های کلیدی در حوزه نفت و گاز، جایگاه ویژه‌ای در پیشبرد اهداف اقتصادی و صنعتی کشور دارد. این هلدینگ با نظارت بر شرکت‌هایی نظیر نفت ایرانول، نفت پاسارگاد، پرسی ایران گاز و نفت ستاره خلیج فارس، سهمی قابل توجه در تولید فرآورده‌های نفتی، روانکارها و گاز مایع ایفا می‌کند. در این گزارش، عملکرد سه شرکت نخست در دو ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۴ بررسی شده است.

نفت ایرانول: تثبیت جایگاه در قله روانکارها

شرکت نفت ایرانول، نامی آشنا در صنعت روانکار ایران، در سال مالی منتهی به اسفند ۱۴۰۳ عملکردی درخشان از خود به نمایش گذاشت و این روند را در بهار ۱۴۰۴ نیز با شتابی قابل توجه ادامه داد. این شرکت با ثبت سود خالص ۲٫۹۴۱ میلیارد تومانی در سال ۱۴۰۳، رشدی ۶۷ درصدی نسبت به دوره مشابه سال قبل را رقم زد؛ موفقیتی که از توانایی مدیریت در بهره‌برداری از پویایی‌های بازار و بهینه‌سازی عملیات حکایت دارد. سود ناخالص ایرانول نیز با افزایش ۴۵ درصدی به ۴۰٫۱۹ میلیارد تومان رسید که نتیجه اصلاح ساختار هزینه‌ها و بهبود کارایی عملیاتی بوده است. درآمد‌های عملیاتی شرکت در سال ۱۴۰۳ به ۲۱٫۸۷۸ میلیارد تومان بالغ شد، که با رشدی ۴۸ درصدی، نشانه‌ای از استراتژی‌های هوشمندانه در تولید و فروش است. این جهش درآمدی، مرهون ترکیبی از اصلاح فرایندهای تولید، بهینه‌سازی فرمولاسیون محصولات و بازنگری در سیاست‌های فروش بوده است. ایرانول با تمرکز بر تنوع بخشی به سبد محصولات و عرضه کالاهای سودآورتر، توانسته هم از منظر نرخ فروش و هم از نظر حجم، دستاوردهای قابل توجهی کسب کند. در دو ماهه نخست سال ۱۴۰۴، این شرکت درآمدی بالغ بر ۴٫۷۵۲ میلیارد تومان از فروش محصولات خود به دست آورد. در این دوره، روانکارها، به‌ویژه روغن‌های موتور دیزلی و بنزینی برای بازار داخلی و روغن‌های پایه و فرایندی برای بازارهای صادراتی، ستون فقرات درآمدزایی شرکت بودند. در اردیبهشت‌ماه، فروش ایرانول به ۲٫۷۵۸ میلیارد تومان رسید، که ۲٫۲۵۸ میلیارد تومان آن از بازار داخلی و ۴۹۹ میلیارد تومان از صادرات حاصل شد. تولید ۸٫۰۰۰ مترمکعب روغن پایه و ۷٫۰۰۰ مترمکعب روغن موتور دیزلی در این ماه، گواهی بر تعادل مطلوب میان تولید و فروش است.

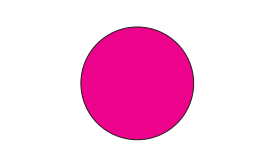
مدیریت موجودی انبار در سطح بهینه، از فشار بر نقدینگی کاسته و امکان بهره‌برداری حداکثری از ظرفیت‌های تولیدی را فراهم کرده است. این رویکرد، به‌ویژه در اردیبهشت‌ماه، نمونه‌ای از مدیریت کارآمد منابع بود که با حفظ تراز تولید و فروش، به پایداری مالی شرکت کمک کرد. موفقیت ایرانول ریشه در درک عمیق مدیریت از تحولات بازار، تصمیم‌گیری‌های دقیق در بهینه‌سازی فرایندها و تمرکز بر ارتقای کیفیت محصولات دارد. این شرکت با سرمایه‌ثبت‌شده ۲۰۰ میلیارد تومانی، جایگاه

حمیدرضا نیازی کاشانی
روزنامه نگار

دو ماهه نخست ۱۴۰۴ شرکت‌های تابعه هلدینگ تاپیکو با رشد قابل توجه در سود و درآمد به موفقیت‌هایی چشمگیر دست یافتند که از بهینه‌سازی فرایندها و بهره‌برداری از فرصت‌های بازار حکایت دارد

یادداشت

حسن علی تقی‌زاده

رئیس هیئت مدیره سندیکای تولیدکنندگان برق

راهکار رفع ناترازی برق چیست؟

صنعت برق ایران امروز بیش از هر زمان دیگری به اصلاح ساختار نیاز دارد. تجربه دو دهه گذشته نشان می‌دهد هرگاه مداخله دولت در بازار برق شدت گرفته، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در این صنعت کاهش یافته سیاست‌گذاران است که تأخیر بیشتر در خروج دولت از تجارت برق، بحران ناترازی برق را مزمن‌تر خواهد کرد. در حال حاضر، دولت با ایفای نقش واسطه‌گر، برق را از بخش خصوصی با نرخ مشخص خریداری کرده و با نرخ بالاتر به مصرف‌کننده نهایی می‌فروشد، اما درآمد حاصل از این فرایند نه تنها صرف توسعه زیرساخت‌های تولیدی نمی‌شود، بلکه هیچ سهمی در حل چالش تأمین پایدار انرژی ندارد. همین مداخله، موجب کاهش انگیزه سرمایه‌گذاران و کند شدن چرخ توسعه نیروگاه‌ها شده است. در مقابل، اگر دولت نقش خود را محدود کرده و بستر رقابتی مناسبی برای بخش خصوصی فراهم سازد، مسئله ناترازی برق در یک بازه پنج‌ساله قابل حل خواهد بود. گرچه نشانه‌هایی از آغاز روند خروج دولت از تجارت برق دیده می‌شود، اما این فرایند چنان کند و تدریجی پیش می‌رود که نمی‌توان به تأثیرگذاری آن در کوتاه‌مدت امیدوار بود. شواهد بورسی نیز این کم‌رنگی را تأیید می‌کند. بسیاری از نیروگاه‌های فعال، سهامی عام هستند و در بورس معامله می‌شوند، با این حال نسبت قیمت به درآمد آن‌ها (PIE) در حدود ۲۰ است؛ یعنی بازگشت سرمایه برای سهامداران خرد حدود ۲۰ سال زمان می‌برد. از سوی دیگر، برخی نیروگاه‌هایی که از منابع صندوق توسعه ملی بهره برده‌اند، در بازپرداخت تسهیلات با چالش جدی مواجه شده‌اند. این وضعیت نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری در صنعت برق، به‌ویژه در شرایط فعلی، نه تنها جذابیت ندارد، بلکه ریسک‌های فراوانی نیز به همراه دارد. ایجاد تابلوی سرمایه‌گذاری در بورس انرژی، تلاشی مثبت در جهت افزایش شفافیت و جذابیت سرمایه‌گذاری بوده، اما همچنان حجم بالای نیاز مالی پروژه‌های نیروگاهی، به‌ویژه در حوزه تجدیدپذیر، وابستگی به منابع صندوق توسعه ملی را حفظ کرده است. راهکار مؤثر، بهبود ارتباط نهادی میان صنعت برق و صندوق توسعه ملی است؛ به‌گونه‌ای که صندوق بار دیگر به تأمین مالی پروژه‌ها ترغیب شود. تأمین مالی پروژه‌ها باید از حالت انحصار خارج شده و از مسیرهای متنوع و رقابتی انجام گیرد. در این راستا، تقویت نقش بورس انرژی به‌عنوان بستر اصلی مبادلات برق، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. این بورس، با هدف کشف قیمت منصفانه، افزایش شفافیت، و تسهیل دسترسی مستقیم میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان طراحی شده و ظرفیت آن برای تبدیل شدن به ابزار اصلی کشف قیمت و اصلاح ساختار بازار، چشمگیر است. نیروگاه‌های غیردولتی نیز خواستار عدم مداخله در مکانیزم عرضه و تقاضا هستند. اگر این مکانیزم به‌درستی و بدون دستکاری اجرا شود، آن‌ها آمادگی دارند بخش عمده‌ای از مبادلات خود را از طریق بورس انرژی انجام دهند. به این ترتیب، خروج تدریجی از نظام سنتی خرید تضمینی و حرکت به‌سوی بازار شفاف و رقابتی، امکان‌پذیر خواهد بود.